

ПЕРЕХІД ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ НА ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

**Кучер О. М., старший викладач,
Національний аерокосмічний університет
ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»**

Впровадження електронного документообігу (ЕДО) є критично важливим напрямком реформування Збройних Сил України (ЗСУ). ЕДО має потенціал суттєво оптимізувати обробку документів, підвищити прозорість та дієздатність військового відомства, а також мінімізувати витрати на паперові носії та канцелярію. Однак, процес переходу на електронний документообіг не позбавлений серйозних викликів:

Насамперед це обмеження фінансування. Повноцінне впровадження ЕДО потребує значних інвестицій у програмне забезпечення, комп'ютерну техніку та навчання особового складу. Наразі рівень державного фінансування цієї реформи ЗСУ є недостатнім, це уповільнює процес переходу, обмежуючи доступ до ЕДО лише окремими військовими частинами.

Також не всі військові підрозділи мають належне забезпечення комп'ютерною технікою та доступом до мережі Інтернет. Частина військовослужбовців не володіє необхідними комп'ютерними навичками для ефективної роботи з електронними документами, що унеможливорює повну відмову від паперового документообігу на даний час.

Застосування різноманітних систем ЕДО в ЗСУ ускладнює обмін документами між військовими частинами, тому що відсутність сумісності між цими системами зумовлює необхідність конвертації документів, що знижує ефективність роботи.

Крім того існує ще певний рівень недовіри до електронних документів. Скептичне ставлення до юридичної сили

електронних документів серед окремих військовослужбовців призводить до уповільнення переходу на ЕДО. В світлі цього критично важливим завданням стає переконання особового складу у перевагах та надійності електронного документообігу.

І, зрештою, питання кібербезпеки. Перехід на ЕДО підвищує вразливість ЗСУ до кібератак. Зловмисники можуть отримати несанкціонований доступ до електронних документів та завдати шкоди національній безпеці. Впровадження потужних засобів кіберзахисту, зокрема антивірусного програмного забезпечення, шифрування даних та навчання особового складу правилам кібербезпеки, є нагальною потребою.

Попри ці виклики, керівництво ЗСУ активно працює над розвитком ЕДО. Міністерство оборони України затвердило Стратегію розвитку електронного документообігу в ЗСУ до 2025 року, яка передбачає створення єдиної системи ЕДО, підвищення рівня комп'ютеризації та посилення кібербезпеки.

Впровадження ЕДО в ЗСУ матиме ряд суттєвих переваг. ЕДО дозволить оптимізувати використання державних коштів, мінімізувавши витрати на папір, друк, поштове обслуговування тощо, ЕДО пришвидшить обробку документів, що позитивно вплине на загальну дієздатність Збройних Сил, електронний документообіг сприятиме підвищенню прозорості діяльності військового відомства та посиленню громадського контролю, забезпечить більш ефективну взаємодію між різними підрозділами ЗС. Перехід на ЕДО дозволить військовослужбовцям отримувати доступ до документів будь-де та будь-коли за наявності підключення до мережі Інтернет.

Подолавши вищезазначені виклики, Збройні Сили України можуть розраховувати на суттєві переваги упровадження ЕДО. Взаємосумісність систем ЕДО ЗСУ з аналогічними системами країн-членів НАТО дозволить оперативно обмінюватися документами та підвищить ефективність співпраці в рамках Альянсу. Спільні навчання та участь українських військових у

міжнародних операціях відбуватимуться значно продуктивніше за умови оперативного електронного документообігу. Впровадження ЕДО пришвидшить реагування на кризові ситуації та військові загрози завдяки оперативному документообігу. Зменшення бюрократичних процедур та пришвидшення процесів ухвалення рішень сприятиме підвищенню обороноздатності держави. Електронний формат зберігання документів забезпечує їхню цілісність та захист від втрати чи пошкодження. Резервне копіювання та захист від несанкціонованого доступу дозволить довготривале зберігання важливих документів. Впровадження ЕДО в ЗСУ є кроком до розвитку електронного урядування в Україні в цілому. Спільна електронна система документообігу між військовими структурами та державними органами підвищить ефективність взаємодії та обміну інформацією. Перехід на ЕДО сприятиме формуванню нової культури документообігу в ЗСУ, орієнтованої на оперативність, прозорість та економію ресурсів. Підвищення комп'ютерної грамотності особового складу дозволить ефективніше використовувати можливості електронного документообігу. Таким чином, впровадження електронного документообігу є критично важливим кроком на шляху реформування Збройних Сил України. Подолання викликів фінансування, комп'ютеризації, стандартизації та кібербезпеки дозволить ЗСУ отримати значні переваги у вигляді оптимізації документообігу, підвищення ефективності управління, зміцнення обороноздатності держави та інтеграції до стандартів НАТО.